

Overordna retningsliner for tilskot til skogbruksstiltak i Gloppen kommune

Februar 2020

Innhold

Bakgrunn	3
Tilskot til bygging og ombygging av skogsvegar.....	3
Vegstandard	3
Prioritering.....	4
Tilskotssatsar	4
Vilkår for tilskot	5
Søknad, handsaming og utbetaling	5
Resultatkontroll.....	6
Tilskot til drift med taubane, hest o.a.....	6
Alder	6
Andre avgrensinger	7
Tilskotssatsar	7
Prioritering.....	8
Resultatkontroll.....	8
Tilskot til skogkultur	8
Skogkultur.....	9
Replanting.....	9
Suppleringsplanting	9
Tilskot til tettare planting	9
Forsømt ungskogpleie	10
Skogfond.....	10
Rettleiande satsar for kostnader	10

Bakgrunn

Løyvingsfullmakta for tilskot til skogbrukstiltak etter «*Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket*» (NMSK-forskrifta) vart overført frå Fylkesmannen til kommunane den 1. januar 2020. Fylkesmannen fordeler rammene til kommunane for dei statlege tilskotsordningane som omfattast av forskrifta.

I NMSK-forskrifta § 3 står det:

«Det skal fastsettes overordnede retningslinjer for prioritering av søknader. Slike retningslinjer skal utarbeides i dialog mellom Fylkesmannen, kommunene og næringsorganisasjonene i skogbruket lokalt.»

Gloppen kommune har i dialog med Fylkesmannen fastsett desse retningslinene. Retningslinene vert sendt på høyring til relevante lokallag og landbruksorganisasjonar. Retningslinene er gjeldane frå 17. juni 2020 og gjeld fram til nye vert publisert.

Tilskot til bygging og ombygging av skogsvegar

I NMSK-forskrifta står det: *«Det kan gis tilskudd til bygging av nye eller ombygging av eksisterende skogsveier når dette bidrar til helhetsløsninger som gir grunnlag for utnyttelse av skog- og utmarksressursene.»*

Vidare står det at vegen skal vere godkjend etter forskrift om planlegging og bygging av landbruksvegar *eller* plan- og bygningslova.

Før anleggsarbeidet vert starta skal det utarbeidast ein byggjeplan godkjend av kommunen. På baksida av [søknadsskjemaet for tilskot](#) står det kva byggjeplanen skal innehalde.

Det er eit krav at vegen vert halde ved like i same standarden han vart bygd.

Vegstandard

Vegen må ha ein standard som er tilfredsstillande for den aktuelle bruken og skal byggjast i samsvar med gjeldande normalar for landbruksvegar. Vegstandarden må avpassast skogen og det aktuelle området. Større veganlegg bør vere planlagd av ein godkjend vegplanleggar. Veglinja skal vera stukken i marka og godkjent av kommunen; jamfør landbruksvegforskrifta. Vegen skal byggjast etter den godkjende veglina, og anlegget skal føra fram til det punkt som er oppgjeve i søknaden.

På grunn av skilnaden i kostnad og geometri må traktorveg klasse 7 vurderast opp mot bilveg, særleg når:

- Areala med planta gran som vert løyst ut er under 100 dekar,
- når det er aktuelt med vegklasse 5,
- når offentleg tilkomstveg ikkje er open for vogntog.

Dersom offentleg tilslutningsveg ikkje held standard for vogntog (12,4 eller 15 meter lengde) eller ikkje har tilstrekkeleg tillate aksellast (under 8 tonn), bør veglag, vegplanleggjar og kommunen som skogbruksstyremakt arbeide for å skrive opp den offentlege vegen. Dersom dette ikkje vert gjort bør det aktuelle veganlegget prioriterast ned for tildeling av tilskot.

Større fellesanlegg skal prioriterast høgt. For slike prosjekt må det også skipast veglag. Fordeling av kostnadene for anlegget skal gå fram av underskreve søknadsskjema og det framtidige vedlikehaldet skal vera ordna ved skriftleg avtale før tilskot vert utbetalt.

Prioritering

Følgjande prioritering gjeld:

- Vegar (nybygging eller ombygging) i samband med vindfallhogst
- Større felles tilkomst-/hovudveganlegg med mykje hogstmoden skog og store produktive skogareal og vear bygde som sams tiltak etter Jordskifteloven
- Andre anlegg i tråd med hovudplan for skogsvegar
- Bilvegar framfor traktorvegar
- Ombygging til bilveg
- Traktorveg i vegklasse 7 som tilkomstveg kan vurderast
- Det skal normalt ikkje gjevast tilskot til skogsvegar der anleggskostnadene er under kr 30.000,- og det vert som hovudregel heller ikkje gjeve tilskot til vegklasse 8 og lågare.
- Vegar som løyster ut mykje lauvskog og lite anna skog skal prioriterast ned.

Traktorvegar i vegklasse 7 kan likevel vere tilkomstveg. Hugs lønsemd bilveg/traktorveg der det løysast ut under 100 dekar, som nemnd ovanfor.

Tilskotssatsar

Tilskot til sekundærvegar/traktorvegar bør liggja i intervallet 25 – 45 %.

Tilskot til bilvegar og tilkomstvegar bør ligge i intervallet 30 – 60 %. Vegklasse 5 bør nedprioriterast.

Anlegg der det er brukt godkjend vegplanleggar kan få høgare tilskot med:

– Detaljplanlegging	+4 prosentpoeng
– Utarbeiding av anbud	+3 prosentpoeng
– Oppfølging av anlegget under bygging	+3 prosentpoeng

Skogsvegar i vegklasser 2 til 7 kan for vegens dekningsområde få tilskot med inntil kr 7 000 per dekar for areal i hkl 2 – 4 som er tilplanta med gran, og inntil kr 160,- per m³ gran og furuskog i hkl 5. For lauv inntil kr 100,- per m³ i hkl 5.

Bruk av skogfond med skattefordel må nyttast so langt det er råd. Det betyr at bygging av større veganlegg bør løyse ut monaleg med hogstmoden skog dei fem første åra etter bygging.

Tilskotsstorleik bør vurderast med bakgrunn i [dette reknearket](#).

Dersom planen for eit veganlegg må endrast av omsyn til naturmiljø og friluftsliv, skal eventuelle meirkostnader som skuldast dette gå inn i tilskotsgrunnlaget og det kan kompenserast med ein noko høgare tilskotssats.

Tilskot til overordna vegplanlegging

Overordna vegplanlegging og motiverande arbeid er vesentleg for å få til rasjonelle og lønsamme veganlegg. Kommunane kan yte tilskot til overordna vegplanlegging og det er ein fordel at dette vert samordna på regionnivå. Fylkesmannen samordnar dette.

Skogselskapet har hatt eit tilbod der kommunar og privatpersonar har fått gratis og uforpliktande hjelp med heile eller delar av vegplanlegginga. Dette tilbodet har Gloppen kommune hatt god nytte av og støtter opp under ei ordning med ein nøytralt organisert vegplanleggar. Det er viktig å ha tilgong på nøytrale fagpersonar knytta til både skogbruk og vegplanlegging som kan sjå det større bilde i skogen.

Vilkår for tilskot

Tilskotet vert gjeve med vilkår om at vegen vert vedlikehalden i den standard den er bygd. Vedlikehaldsavtale skal vera underskriven av grunneigarane før tilskot vert utbetalt.

Det vert utført vedlikehaldskontroll på vegar som er mellom 10 og 20 år gamle. Fylkesmannen gjennomfører kontrollane i lag med kommunane.

Det skal settast vilkår om nyplanting av gran på skogsmark som eignar seg for granplanting tilsvarende 1 dekar per 5 000 kr gjeve i tilskot. Tilsvarende er det eit vilkår at hogst av gran i vegens dekningsområde skal plantast att med gran. Skogfaglege vurderingar kan likevel vege mot dette. Areala skal vere kartfesta på den einskilde eigedom før tilskot blir løyvd.

Søknad, handsaming og utbetaling

Det må foreligge godkjent byggjeløyve på vegen før det kan søkjast om tilskot. Ved søknad om byggjeløyve skal det foreligge kartgrunnlag og byggjeplan tilpassa storleiken på vegen. Senterlina skal vere stukken i marka og dokumentert der det er naudsynt.

Søknad om tilskot skal skje på [dette søknadsskjemaet](#) og sendast til kommunen saman med kartgrunnlag. Kommunen registrerer søknaden i ØKS og prioriterer og handsamar han.

Vedtak med byggjeløyve skal lastast opp i ØKS.

Kostnadane for vegen skal vere kjent før ein søker om tilskot. Anbod eller fast pris er vanleg. Løyve til avkøyring frå offentleg veg skal vere gjeve før det vert søkt om tilskot.

Det skal først rekneskap for veganleggjet med utgifter utan mva. Utgiftene i rekneskapen skal vere dokumentert med fakturaer eller timelister ved eigeninnsats. Grunnlag for utbetaling av tilskot er rekneskapssamdrag.

Organisasjonsnummer OG bankkontonummer til den som tilskotet skal betalast ut til MÅ først på skjemaet.

Byggjepериодen

Byggjepериодen for ein veg som mottek statstilskot er inntil 3 år. Kommunen kan i særskilde tilfelle forlenga byggjepериодen til maksimalt 5 år.

Tilskot som ikkje er nytta innan utgangen av fastsett byggjepериode vert trekt inn.

Utbetaling

Kommunen utbetalar veggtilskotet gjennom skogfondssystemet etter at rekneskapssamdraget er godkjent av kommunen. Med grunnlag i godkjende rekneskapssamdrag kan kommunen betale ut tilskot etter kvart som arbeidet vert gjennomført.

Attendebetaling

Tilskotet kan krevjast betalt tilbake heilt eller delvis, dersom det oppstår forhold som er i strid med vilkåra. Vidare kan heile eller delar av tilskotet krevjast tilbake i tilfelle der føremålet for vegen i ettertid syner seg å vera anna enn skogbruk.

Dersom skogeigaren etter utgått vilkårsperiode berre har oppfyllt ein del av vilkåra, skal deler av det opphavlege tilskotet betalast tilbake. Beløpet som skal betalast tilbake skal vere i same forhold til det opphavlege tilskotet som den del av vilkåra som ikkje er oppfyllt er til dei opphavlege vilkåra.

Beløp som skal betalast tilbake kan trekkest inn ved reduksjon i eventuelle andre tilskot under

Landbruks- og matdepartementet. Skogeigaren blir ikkje belasta med renter frå tilskotet blei utbetalt fram til krav om innbetaling kjem. For fleire detaljar sjå § 13 i *Forskrift om nærings- og miljøtiltak i skogbruket*.

Dersom ein ny eigar ved eventuell overdraging ikkje vil ta på seg dei skyldnadene som er nemnt i vilkåra eller seljaren ikkje gjer ny eigar merksam på desse, pliktar seljar å betale ein tilsvarande del av tilskotet tilbake såframt skyldnadene ikkje er oppfylte.

Resultatkontroll

Kommunen har ansvaret for gjennomføring av kontroll og minst kvar tiande av dei godkjende søknadene skal følgjast opp med synfaring. Dei som søker om tilskot er forplikta til å frigi opplysningar og akseptere dei kontrolltiltak som skogbruksmynda bestemmer.

Fylkesmannen og kommunen kan kontrollere at driftsområde er kvalifisert for tilskot og at drifta er gjennomført i samsvar med vilkåra i retningslinene og vedtaket om tilskot.

Tilskot til drift med taubane, hest o.a.

I NMSK-forskrifta står det: «*Det kan gis tilskudd til utdrift av skogsvirke med taubane, hest o.a. Tilskudd kan bare gis der det er foretatt registrering av miljøkvaliteter i området. I områder der det ikke er foretatt miljøregisteringer, skal det stilles krav om gjennomføring av de førevar- tiltak som er nedfelt i Levende Skogs standarder.*

I følgje landsskogtakseringa står 30 % av den planta granskogen i Vestland fylke i taubaneterreng. Det er liten konkurranse med anna arealbruk på dei bratte areala og dei eignar seg godt til skogbruk. Taubanedrift er ein viktig driftsform som vi er opptekne av at det vert støtta opp om. Det er særskilt viktig at dei få aktørane har ein økonomi som set dei i stand til å utvikle metodar og utstyr i takt med teknologisk utvikling.

Tilskot til drift i vanskeleg terrenge skal berre gjevast når drifta blir gjennomført i hogstmoden skog og på ein slik måte at det blir teke omsyn til skogens funksjonar i forhold til biologisk mangfald, landskapsverdiar, kulturminneverdiar og friluftsliv. Tilskot kan berre gjevast der det er gjennomført registrering av miljøkvalitetar (MiS) i området.

Det er eit vilkår at det etter hogst av gran skal plantast att med gran. Skogfaglege vurderingar kan likevel vege mot dette.

Alder

Søkjer må dokumentere alder på skogen (t.d. kopi av skogbruksplandata, børprøve eller tal årringar) i søknad om tilskot, før handsaming. Det skal takast prøver i ulike deler av hogstfeltet. Lågaste alder for å gje tilskot:

Bonitet	Lågaste totalalder	Tillegg til alder målt i brysthøgde
G26 og betre	55 år	+ 10 år
G23	60 år	+ 12 år
G20	70 år	+ 13 år
G17	80 år	+ 14 år
G14	90 år	+ 16 år

Andre avgrensingar

Det kan berre utbetalast tilskot når drifta blir gjennomført utan særleg skade på spesielle miljøverdiar i området.

Det skal ikkje gjevast tilskot:

- dersom skogsdrifta kan motverka utbygging av eit rasjonelt vegnett innan eit naturleg avgrensa driftsområde
- til område som skal brukast til andre føremål enn landbruksproduksjon.

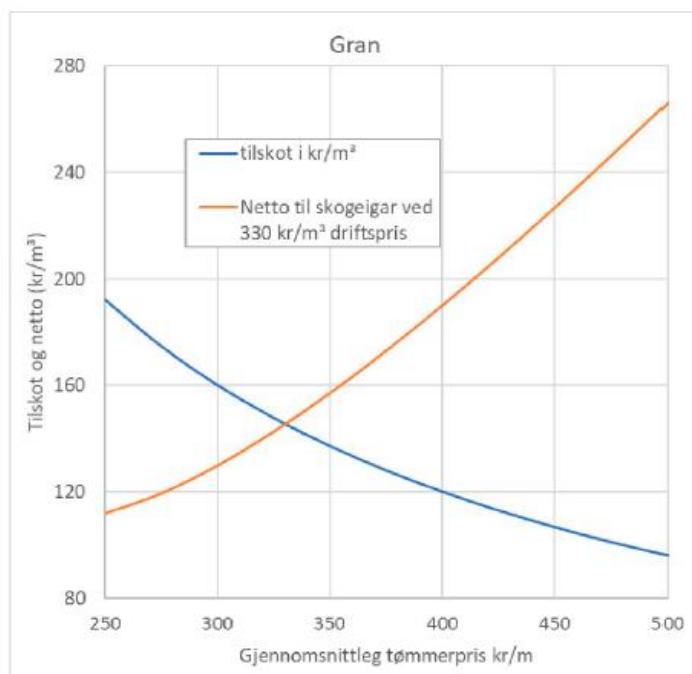
Tilskotssatsar

Tilskotssatsen til taubanedrift har ikkje vore vurdert på svært mange år. Med gjeldande tømmerpris/driftsprisar bør tilskotet på grandrifter ligge på kr 140/m³. Fylkesmannen har anbefalt ei variabel tilskotsordning som i større grad kan gjere gjennomføring av skogsdriftene føreseieleg for skogeigarar og entreprenør, når tømmerprisane endrar seg.

	Tilskot per m ³
Gran: Variabelt tilskot på	<hr/> 48 000 <hr/> gjennomsnittleg virkespris
Furu og lauv: Variabelt tilskot på	<hr/> 56 000 <hr/> gjennomsnittleg virkespris
Hestedrifter og løypestreng:	kr 150,-

Til dømes var gjennomsnittsprisen på grantømmer for 3 kvartal 2019 kr 345,- per m³, dersom dette gjaldt for ei enkeltdrift ville det bli **48 000 delt på 345 = kr 139** i tilskot per m³.

Kommunen vurderer gjennomsnittleg virkespris ved å referere til tabell over gjennomsnittleg tømmerpris i fagbladet «Norsk Skogbruk». Den nyaste tilgjengelege tabellen ved tidspunktet for vurdering av søknad om tilskot vert brukt med ein gjennomsnittleg fordeling på sagtømmer/massevirke på 60/40.

Det vert også gjeve eit tillegg på kr 20,- per m³ til taubanedrifter der tømmeret vert kjørt fram med lastetraktor. Slik tilleggstilskot skal ikkje gjevast dersom det etter ei totalvurdering av skogsvegplanar i området er lønsamt å byggje bilveg fram til standplass og eventuelt vidare oppover/innover i området.

Prioritering

Hogst av stormfelt skog skal prioriterast.

Søknad og sakshandsaming

Søknad om tilskot skjer på [dette søknadsskjemaet](#) før drifta vert sett i gang. Utfylt skjema, kart, dokumentasjon på alder og underskrift av skogeigar sendast kommunen seinast seks – 6 – veker før planlagd oppstart av drifta.

Følgjande skal leggjast ved søknad om tilskot:

- Dokumentasjon på at det er gjennomført miljøregistreringar i skog (MIS).
- I område utan MIS-registreringar dokumentasjon på at det er gjennomført føre-var-tiltak i tråd med Levande Skog sine standardarar.
- Detaljkart 1: 5000 som viser hogstrområdet, miljøregistreringar og alle skogsvegar (bil- og traktorvegar), eventuelt kart direkte ført inn i ØKS.
- Plan for område etter hogst (til dømes om det skal foryngast, omgjerast til beite eller andre formål).

I kommunen sitt vedtak skal naturmangfaldslova sine prinsipp om offentleg mynde (§7) innarbeidast og legge til grunn for avgjersla om tilskot. Det skal settast vilkår om planting av arealet, men grunneigar kan søkje om å plante på eit tilsvarande areal i enkelte tilfelle.

Oppmoding om utbetaling av tilskot skjer på kopi av søknadsskjemaet som følgde søknaden, med ny påteikning av reelt hogd volum, i tillegg eventuelt kart og kopi av målenota.

Om tilskotet skal utbetalast til andre enn skogeigar, må dette merkast på søknadsskjemaet og organisasjonsnummer og bankkontonummer til den som tilskotet skal betalast ut til MÅ påførast skjemaet.

Tilsegn om tilskot bør gjevast med kort arbeidsfrist, slik at midlane kan nyttast til andre drifter dersom drifta av ein eller anna grunn ikkje kjem i gang. Tilskotet vert trekt inn utan nærmere varsel etter tre månader dersom det ikkje er gjeve varsel om at drifta vert forseinka.

Resultatkontroll

Kommunen har ansvaret for gjennomføring av kontroll. Minst kvar tiande av dei godkjende søknadene skal følgjast opp med synfaring. Dei som søker om tilskot er forplikta til å frigi opplysningar og akseptere dei kontrolltiltak som skogbruksmynda bestemmer.

Fylkesmannen og kommunen kan kontrollere at driftsområde er kvalifisert for tilskot og at drifta er gjennomført i samsvar med vilkåra i retningslinene og vedtaket om tilskot.

Tilskot til skogkultur

Fylkesmannen tildeler rammeløyvingar til kommunane med bakgrunn i aktivitet og prognosar frå kommunen og tildelt fylkesramme.

Skogbrukslova pålegg skogeigar å sørge for tilfredsstillande forynging etter hogst, og sjå til at det er samanheng mellom hogstform og metode for forynging. Naudsynet tiltak for å legge til rette for forynging skal setjast i gang innan 3 år etter at hogsten er skjedd.

I følgje berekraftforskrifta er tilfredsstillande forynging planting av same eller høgare produserande treslag enn det som er hogd.

Tilskot til forynging av skog og ungskogpleie er eit av dei viktige verkemidlane for å sikre framtidig skogproduksjon. På fylkesnivå vert berre halvparten av avverkingsarealet forynga etter hogst. Dette er ikkje tilfredsstillande og langt frå berekraftig. Vi vil difor prioritere oppfølging av forynging i form av auka kontroll so vel som kunnskapsspreiing og rådgjeving.

Skogkultur

Tilskot til skogkultur har tidlegare år variert mellom 30 - 70 % i vestlandsfylka, medan gjennomsnittleg tilskottssats for heile landet har vore under 20 %. Årsaka til historisk særslig prosentsatsar på Vestlandet har samanheng med skogreisingstida og at skogeigarane ikkje hadde skogfond. I dag vert skogen hogd slik som i andre område av Noreg og skogeigarane sett av skogfond til naudsynte investeringstiltak.

I Gloppen kommune har tilskottssatsane variert for tiltak innanfor skogkultur. Satsane har sidan 2017 vore mellom 40 – 80 %. Det har no vore bestemt å ha ein sats for generell skogkultur.

Tilskottssatsen til skogkultur er 50 %. Fastsett av kommunen.

Individuell vurdering vert gjort ved miljøtiltak der omsyn til dokumenterte miljøverdiar gjev dokumenterte ekstrautgifter eller redusert inntening, samt ved tiltak som har mål om å vidareutvikle skogbruket i området og som ikkje er omfatta av andre tilskotsordningar.

Replanting

Replanting gjeld plantefelt der minst 80 % av plantene har gått ut på grunn av naturlege årsakar, som til dømes billeangrep, sjukdom, tørke eller anna.

Tilskottssatsen til replanting av plantefelt er 70 %. Fastsett av kommunen.

Suppleringsplanting

Ved suppleringsplanting vert det gjeve eit sentralt tilskot på 60 % for kostnaden av inntil 50 planter per dekar med krav om at plantetalet etter suppling tilfredsstiller det fastsette minimumstalet per dekar. Ved registrering av refusjonskrav i ØKS er det viktig at kommunane nyttar «800-kodane». Sjå tabellen nedanfor.

Tilskot til tettare planting

Ved nyplanting vert det gjeve eit sentralt tilskot på 80 % for kostnaden av inntil 50 planter ekstra per dekar. Sjå tabellen under. Kommunen nyttar også her «800-kode» i ØKS.

Bonitet	Minimum plantetal per dekar etter suppling	Intervall for plantetal som utløyser tilskot for tettare planting
26	220	220 - 270
23	220	220 - 270
20	200	200 - 250
17	180	180 - 230
14	160	160 - 210
11	130	130 - 180

Forsømt ungskogpleie

Det aller meste av tilskotet går i dag til planting og på fylkesnivå har berre 2 % av tilskotet dei siste tre åra gått til ungskogpleie. Ungskogpleie er ei naudsynt investering for å auke tilvekst, kvalitet og ikkje minst stormstabilitet.

Tilskotssatsen til ungskogpleie er 50 %. Fastsett av kommunen. Total storleik av tilskotet skal ikkje overstige kr 1 500,- per dekar.

Kommunane kan enkelt hente rapportar frå ØKS over skogeigarar med potensielt behov for ungskogpleie på eigedomen. Dei aktuelle skogeigarane kan kontaktast for skogfagleg rådgjeving på eigedomen. Ungskogpleie er ein prioritert del av skogkulturen.

Skogfond

Skogfondordninga er ein viktig finansieringskjelde for blant anna skogkultur. Ordninga med skattefordel er særslig lønsam for skogeigaren og bør nyttast i større grad. I samband med planlegging av hogst vil det framover vere særslig viktig å **avsetje tilstrekkeleg skogfond**. Lågaste sats (4 %) er ikkje tilstrekkeleg til å finansiere framtidig skogkulturbbehov – planting og ungskogpleie. For å finansiere eigendelen av forynginga og ungskogpleie må det settast av minimum 15 %.

Kommunen, fylkesmannen og tømmerkjøparane må samarbeide om å rettleie skogeigarane til å sette av nok skogfond i tråd med framtidig investeringsbehov.

Rettleiande satsar for kostnader

Vi har samrådd oss med Innovasjon Norge og rår til at kommunen nyttar desse satsane når de godkjenner kostnadsoverslag for eige arbeid som grunnlag for tilskot i ulike ordningar:

- Manuelt utført eige arbeid (inkl. motorsag o.l.): 350 kr/time
- Bruk av traktor: 600 kr/time
- Gravemaskin: 800 kr/time (eller etter rekning)